

Tiedonluovutuspalvelu Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta

Tietojen mahdollisimman sujuva ja laaja käyttö joustavasti erilaisissa tilanteissa on ensisijainen tavoite rekistereihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien edistämiseksi. Samalla tietovarantoon tuotavat tiedot turvataan tietosuojan ja tietoturvan toteutumisen varmistavilla kuvauksilla, määrittämisillä ja ratkaisulla.

Tietovarannon tietojen käyttötapaukset

Tapaukset, jotka eivät ole tiedon luovuttamista eli tapaukset, joissa tiedot säilyvät samassa korkeakoulun loogisessa rekisterissä

1. Korkeakoulu tuo ja säilyttää rekisteriinsä kuuluvasta tiedosta kopiota korkeakoulujen valtakunnallisessa tietovarannossa: CSC tuottaa korkeakoululle tiedon tarkastamiseen raportteja, listauksia ja aineistoja tietosisällöstä korkeakoulun noudettavaksi
2. Korkeakoulu käyttää tietovarannon lukurajapinnan kautta rekisteriinsä kuuluvaa tietoa omissa palveluissaan

Tiedonluovutuksen tapaukset

3. Opiskelijavalintarekisterin käyttöön eli OPH:n toteuttamiin valtakunnallisiin palveluihin laissa säädetyn velvollisuuden nojalla eikä edellytä korkeakoululta erillistä ratkaisua
4. Muihin viranomaisarpeisiin perustuu eri laeissa määriteltyihin tiedonsaantioikeuksiin sekä siihen, että kyseiset viranomaiset pyytävät korkeakouluja toimittamaan tiedot tietovarannon kautta
  - a) Viranomaisen käyttää lukurajapintaa
  - b) CSC muodostaa toimeksiannoista tiedonkerääjälle siirrettävän tiedoston
    - i. Tiedosto sisältää henkilötietoja
    - ii. Tiedosto sisältää summatason tilastotietoja
5. Muuten rekisterinpitäjän päätöksellä

Käyttötapauksien kuvaukset

1. Korkeakoulu noutaa tietovarannosta tuotettuja aineistoja (ml. 4.b) tapaus)

- Korkeakoulu noutaa tiedot saman SFTP-yhteyden kautta, mitä käyttää tietojensa toimittamiseen
- Kyseessä ei ole tiedon luovuttaminen

2. Korkeakoulu käyttää tietovarannon lukurajapinnan kautta rekisteriinsä kuuluvaa tietoa omissa palveluissaan

- Korkeakoulu käyttää rekisteriinsä kuulualta osalta koko tietovarannon tietosisältöä tai pelkästään opintasuoritus-, opiskeluoikeus-, lukukausi-ilmoittautumis- tai opiskelijatietoja
- Korkeakoulu (yhteyshenkilö) ilmoittaa CSC:lle palvelusta
  - o palvelun nimen
  - o lyhyen kuvauksen
  - o mitä tietoja palvelu käyttää
  - o palvelun palvelimen ip-osoitteen
  - o palvelun yhteyden salausavaimen
- CSC avaa lukurajapintaan yhteyden korkeakoulun palvelulle ja kirjaa palvelun seurantaansa
- Korkeakoulu varmistaa palvelun tietojenkäytön asianmukaisuuden ja tietoturvasuuden
- Lukurajapinnasta voi hakea vain yhden henkilön tiedot kerrallaan, joten palvelun tarjoajan on mahdollista pyytää palvelua käyttävältä henkilöltä (opiskelija) erikseen lupaa hänen tietojensa hakemiseksi palveluun

- Korkeakoulu päivittää rekisteriselostettaan, mikäli kyseessä on palvelussa muodostuu henkilörekisteri, josta on erikseen ylläpidettävä rekisteriselostetta
- Tietovarannon teknisen ylläpidon näkökulmasta kyseessä ei ole tiedon luovuttaminen

3. Opetushallitukselle opiskelijavalintarekisteriin

- Lain 1058/1998 mukaan korkeakoulu luovuttaa ne tietovarantoon tallennetut, 6 c §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot, jotka 3 §:n mukaan voidaan tallentaa opiskelijavalintarekisteriin, teknistä käyttöyhteyttä käyttäen opiskelijavalintarekisterin käyttöön. Tiedon luovutus ei edellytä korkeakoululta erillistä ratkaisua
- CSC pitää lukurajapinnassa avoimna suojatun yhteyden opiskelijavalintarekisteriin eli Opetushallituksen Opintopolku.fi-palveluille
- Opetushallitus varmistaa palveluidensa tietojenkäytön asianmukaisuuden ja tietoturvallisuuden
- Korkeakoulu päivittää rekisteriselosteensa: ”[Korkeakoulu] luovuttaa opiskelijatietoja teknistä käyttöyhteyttä käyttäen korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kautta opiskelijavalintarekisterin käyttöön (Laki 1058/1998 6 d §)”

4.a) Viranomaisen käyttää lukurajapintaa

- Laissa määritettyjen tiedonsaantioikeuksiensa perusteella viranomaisen (tiedonkerääjä) pyytää korkeakoulua luovuttamaan tietoja tietovarannon kautta
- CSC laatii tiedonluovutuksen perusteita, toteutusta ja tietoturvan varmistamista koskevan muistion. Muistion osana tiedonkerääjä ilmoittaa CSC:lle tietoja käyttävästä palvelustaan
  - o palvelun nimen
  - o lyhyen kuvauksen
  - o mitä tietoja palvelu käyttää
  - o palvelun palvelimen ip-osoitteen
  - o palvelun yhteyden salausavaimen
- Korkeakoulu päättää tietojen luovuttamisesta viranomaiselle CSC:n laatiman muistion perusteella
- Korkeakoulun päätöksen perusteella CSC avaa lukurajapintaan yhteyden tiedonkerääjän palvelulle ja kirjaa palvelun seurantaansa
- Tiedonkerääjä varmistaa toimintansa tietojenkäytön asianmukaisuuden ja tietoturvallisuuden
- Lukurajapinnasta voi hakea vain yhden henkilön tiedot kerrallaan, joten tiedonkerääjän on mahdollista pyytää palvelua käyttävältä henkilöltä (opiskelija) erikseen lupaa hänen tietojensa hakemiseksi palveluun
- Korkeakoulu päivittää rekisteriselosteeseensa, että rekisteristä luovutetaan tietoja ko. viranomaiselle ko. tarkoitukseen ”teknistä käyttöyhteyttä käyttäen korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kautta”

4.b) Aineistoluovutukset viranomaisille

- Laissa määritettyjen tiedonsaantioikeuksiensa perusteella viranomaisen (tiedonkerääjä) pyytää korkeakoulua luovuttamaan tietoja tietovarannon kautta
- CSC laatii tiedonluovutuksen perusteita, toteutusta ja tietoturvan varmistamista koskevan muistion
- Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy luovutuksen toteutuksen, koska CSC toimii asiassa OKM:n kustannuksella ellei OKM erikseen sovi muuta tiedonkerääjän ja CSC:n kanssa
- Tiedonkerääjä ilmoittaa, milloin sen tiedonkeruiden aineistot poimittaisiin tietovarannosta
- Korkeakoulu huolehtii, että on ilmoitettuun tiedonkeruujakohtaan mennessä päivittänyt tietovarantoon tietosisältönsä vähintään vaaditun tilanpäivän mukaiseksi. Korkeakoulun ei tarvitse ryhtyä erillisiin toimenpiteisiin tiedonkeruita varten
- CSC muodostaa tiedonkerääjälle siirrettävän tiedoston ja toimittaa sen tiedonkerääjälle tietoturvallisesti ja asettaa kopion toimitetusta aineistosta korkeakoulun noudettavaksi
- Korkeakoulu päivittää rekisteriselosteeseensa:

- ”Opetus- ja kulttuuriministeriö tuottaa korkeakoulun opiskelijatiedoista koulutuksen ja tutkimuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin sekä muun seurannan ja ohjauksen edellyttämiä tietoaineistoja korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kautta (Laki 1058/1998 6 d §)”
- ”[Korkeakoulu] luovuttaa opiskelijatietoa Tilastokeskukselle (Tilastolaki 280/2004 15 §) teknisenä tallenteena suoraan ja korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kautta”
- Korkeakoulun rekisteriseloste ei edellytä muutosta, mikäli siellä ennestään on kerrottu, että kyseisestä rekisteristä luovutetaan tietoja ko. viranomaiselle ko. tarkoitukseen teknisenä tallenteena, mutta lause ”korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kautta” suositellaan lisättäväksi

5. Rekisterinpitäjän päätöksellä muuhun tarkoitukseen

- Kahden tai useamman tai kaikkien korkeakoulujen tietojen luovuttaminen uusille palveluille lukurajapinnan kautta
- CSC laatii tiedonluovutuksen perusteita, toteutusta ja tietoturvan varmistamista koskevan muistion. Muistion osana tiedonkerääjä ilmoittaa CSC:lle tietoja käyttävästä palvelustaan
  - palvelun nimen
  - lyhyen kuvauksen
  - mitä tietoja palvelu käyttää
  - palvelun palvelimen ip-osoitteen
  - palvelun yhteyden salausavaimen
- CSC auditoi Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon ja OKM:n tiedonkeruiden ohjausryhmän vahvistaman kriteeristön mukaan tiedonluovutusta tarvitsevan palvelun
- CSC kokoaa tietosuojalausannon ja päätösesityksen ja liittää ne palvelua koskevaan muistioon ja toimittaa rekisterinpitäjälle
- Korkeakoulu päättää tietojen luovuttamisesta CSC:n laatiman muistion perusteella
- Korkeakoulun päätöksen perusteella CSC avaa lukurajapintaan yhteyden palvelulle ja kirjaa palvelun seurantaansa
- Lukurajapinnasta voi hakea vain yhden henkilön tiedot kerrallaan, joten palvelun tarjoajan on mahdollista pyytää palvelua käyttävältä henkilöltä (opiskelija) erikseen lupaa hänen tietojensa hakemiseksi palveluun
- Korkeakoulu päivittää rekisteriselosteeseensa, että rekisteristä luovutetaan tietoja ko. toimijalle ko. palveluun ”teknistä käyttöyhteyttä käyttäen korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kautta”

Käyttöoikeuksien valvonta palvelussa sekä käyttöoikeus- ja lokirekisterit

- Tietoja käyttävä palvelu vastaa käyttövaltuuksien valvonnasta ja tietojen katselulokin muodostamisesta (esim. OPH:n palvelut)
- Tietovarannon lukurajapinta tallentaa lokitietona jokaisen kutsun, kutsujan ja vastauksen
- Lukurajapinnan lokitieto muodostaa lokirekisterin korkeakoulukohtaisesti. Lokirekisteriin tallennetaan tieto, mikäli kutsu koski korkeakoulun rekisteriin kuuluvia tietoja